

Sprawozdanie z IV Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Praktyczna Psychologia Sportu” , 19-20 maja 2016, Gdańsk

Marlena Banasik

Zakład Psychologii

Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu

Akademia Wychowania Fizycznego im. B. Czecha w Krakowie

W dniach 19 i 20 maja 2016 roku w Uniwersytecie Gdańskim odbyła się IV edycja Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej z cyklu Praktyczna Psychologia Sportu. Tegoroczne spotkanie specjalistów w dziedzinie psychologii sportu, teoretyków i praktyków, poświęcone było koncepcjom psychologicznym wykorzystywanym w treningu sportowym i zdrowotnym. Patronatem honorowym objęli konferencję Prezydenci Miast: Gdańska- Paweł Adamowicz, Gdyni- Wojciech Szczurek, oraz Sopotu- Jacek Karnowski. Miejsce obrad stanowiły obiekty Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego. Za organizację odpowiedzialne były władze i pracownicy Instytutu Psychologii Uniwersytetu Gdańskiego oraz Zakładu Psychologii AWF w Krakowie. W wykładach plenarnych, sympozjach, sesji plakatowej oraz warsztatach zaplanowanych w ramach konferencji uczestniczyło w sumie ponad 200 osób. Wśród zaproszonych gości znaleźli się przedstawiciele Uniwersytetu Gdańskiego, w tym nowo wybrany Dziekan Wydziału Nauk Społecznych UG prof. dr hab. Tadeusz Dmochowski, jak również znamienici goście zagraniczni: profesor Gershon Tenenbaum i Roy Bedard z Florida State University

Obrazy rozpoczęły słowem powitalnym oraz wykładem inauguracyjnym prof. dr hab. Jan Blecharz z Zakładu Psychologii AWF Kraków. W swoim wykładzie na temat „**Tworzenia programu treningu psychologicznego w sporcie w oparciu o**

Profesor Blecharz w trakcie wykładu otwierającego konferencję.

wybrane koncepcje psychologiczne” Profesor Blecharz odnosił się nie tylko do treści i charakteru działań podejmowanych zwyczajowo przez psychologa sportu, lecz także w sposób szczególny akcentował wagę wymogów metodologicznych oraz standardów etycznych w jego działalności. W tym celu analizował źródła napięć wewnątrz psychologii, między innymi, dychotomii „teoria vs praktyka” oraz podkreślał konieczność praktycznej ewaluacji koncepcji tworzonych na gruncie teoretycznym, a tym samym tworzenia pomostu między teorią i praktyką psychologiczną. Prezentowane przez Profesora Blecharza podejście sprzyja w jego opinii zarówno osiągnięciu lepszych wyników sportowych, jak i skuteczniejszemu stawianiu

czoła nowym wyzwaniom w pracy psychologa sportu. Kolejny wykład zatytułowany **"Procesy percepcyjno-poznawcze w sytuacjach stresowych: Aplikacje dla sportu i organów ścigania."** wygłosili profesor Gershon Tenenbaum i Roy Bedard z Florida State University. Oba prelegentów można bez wątpienia określić mianem niekwestionowanych autorytetów z dziedziny stosowanej psychologii sportu.

Professor Tenenbaum i Roy Bedard w trakcie wykładu plenarnego.

Profesor Tenenbaum doktoryzował się na University of Chicago w zakresie metod pomiarowych i badawczych w psychologii, w latach 1997-2001 był prezesem Międzynarodowego Towarzystwa Psychologii Sportu, a od 1996 do 2008 roku redaktorem naczelnym International Journal of Sport and Exercise Psychology. Ponadto jest autorem ponad 250 artykułów w recenzowanych czasopismach z zakresu psychologii sportu i innych dziedzin. Roy Bedard to emerytowany policjant z 29-letnim stażem i magister psychologii sportu na Florida State University. Aktualnie, w ramach pracy doktorskiej zgłębia percepcyjne aspekty podejmowania decyzji i poznania w sytuacji stresu, jak również prowadzi innowacyjne szkolenia dla służb

mundurowych USA. Wykład Profesora Tenenbauma i Roya Bedarda koncentrował się wokół zagadnień związanych z działaniem w sytuacji zwiększonego napięcia, a w szczególności z efektywnością tychże działań. Prelegenci, korzystając ze swych bogatych doświadczeń praktycznych, podjęli się próby integracji danych empirycznych zgromadzonych w trakcie wielu niezależnych badań nad strukturalnymi komponentami ludzkich czynności, takimi jak: procesy emocjonalne, procesy i struktury poznawcze, procesy motoryczne i neurofizjologiczne. W opinii prelegentów zrozumienie tajników ludzkiej wydajności wymaga akceptacji tezy o unikalnym charakterze zarówno stawianych przed jednostką zadań, rozpatrywanych w procesie podejmowania decyzji wskazówek, jak i sposobu realizacji działań.

Kolejną część konferencji stanowiły cztery odbywające się równolegle sympozja. Pierwszemu z nich, zatytułowanemu „Diagnoza i badania w psychologii sportu dzieci i młodzieży –prezentacja nowych narzędzi i możliwości ich zastosowania” przewodniczyła prof. M. Siekańska z Zakładu Psychologii AWF w Krakowie. Przewodniczącą drugiego sympozjum pt.: „Diagnostyka parametrów psychofizjologicznych w sporcie” była dr D. Budnik-Przybylska, reprezentująca Zakład Psychologii Sportu UG. Trzecie, cieszące się ogromnym zainteresowaniem uczestników konferencji, sympozjum pt.: „Motywacja w sporcie” poprowadził prof. J. Blecharz. Tematem czwartego sympozjum był „Stres i radzenie sobie ze stresem”. Przewodniczył mu prof. F. Makurat- kierownik Zakładu Psychologii Sportu UG. W ramach każdego sympozjum wygłoszono po 4-5 referatów. Osoby przewodniczące sympozjom dbały o to, by po wystąpieniach znalazł się czas na krótką dyskusję i pytania od uczestników. Co istotne, po ilości zadawanych pytań można wnosić, iż prezentowane zagadnienia wywołały bogaty odzew słuchaczy.

Po zakończeniu sympozjów, uczestnicy konferencji mieli możliwość wzięcia udziału w dwóch sesjach warsztatowych. W trakcie pierwszej sesji odbyły się równolegle trzy warsztaty, między innymi poprowadzony prof. J. Blecharza na temat **Pracy z zawodnikiem po urazie fizycznym**. W drugiej sesji warsztaty poprowadzili tacy specjaliści jak chociażby - wykładowca SWPS w Warszawie i psycholog sportu - dr D. Parzelski czy mgr D. Nowicki - psycholog współpracujący z wieloma czołowymi polskimi sportowcami oraz sędzia i trener taekwondo.

Profesor Blecharz w trakcie wymiany zdań z mgr Nowickim podczas swojego warsztatu.

Pierwszy dzień konferencji uczestnicy czynni i bierni zakończyli wspólnie uroczystym bankietem. Drugi dzień obrad rozpoczęła wykładem plenarnym na temat **wyzwań i kontrowersji związanych z identyfikacją talentu sportowego prof. M. Siekańska**. Bazując na najnowszej literaturze przedmiotu omówiła możliwości oraz wątpliwości związane z trafnym rozpoznaniem zdolności u młodego zawodnika. Prelegentka w sposób niezwykle syntetyczny i jednocześnie przejrzysty zaprezentowała aktualne rozumienie identyfikacji jako procesu wieloetapowego, dynamicznego, uwzględniającego różnorodne kryteria, obejmującego obserwację w naturalnych warunkach. Plenarną część obrad zakończył prof. dr hab. Marcin Krawczyński z Wyższej Szkoły „Edukacja w Sporcie” w Warszawie oraz Ateneum – Szkoły Wyższej w Gdańsku wykładem **"Urazy w sporcie – stan badań i perspektywy dalszych poszukiwań w**

psychologii sportu." Autor dokonał przeglądu teorii i aktualnych wyników badań dotyczących psychologicznych mechanizmów rehabilitacji po urazie, podkreślając nieocenione zasługi Profesora Blecharza na tym polu. Wiele miejsca w trakcie swojego wystąpienia prof. Krawczyński poświęcił także przybliżeniu założeń kompleksowego programu przygotowania psychologicznego w polskim sporcie.

Po wykładach plenarnych odbyły się, wzorem pierwszego dnia konferencji, cztery równoległe sympozja poświęcone: Różnicom indywidualnym w sporcie (pod przewodnictwem prof. M. Lipowskiego z AWF w Gdańsku), Praktycznym aspektem psychologii sportu (któremu przewodniczył prof. M. Krawczyński) oraz Oddziaływaniu aktywności fizycznej (prowadzone przez prof. Małgorzatę Lipowską z Uniwersytetu Gdańskiego).

Kolejnym punktem programu drugiego dnia Konferencji Praktyczna Psychologia Sportu była sesja plakatowa, na której zaprezentowano 12 prac. Spośród nich wyróżniono najlepszy plakat. Komitet Naukowy zdecydował się wyróżnić trzy z prezentowanych prac:

1. plakat zatytułowany *Polska adaptacja kwestionariusza Coaching Behaviour Scale in Sport* autorstwa mgr Natalia Koperskiej i prof. Moniki Guszowskiej;
2. plakat zatytułowany *Zmiany w poziomie gotowości uwagi, aktywacji i wydajności umysłu na skutek treningów neurofeedback - EEG w strzelectwie sportowym* – autorstwa dr Mirosława Mikicina, mgr Marty Szczypińskiej oraz mgr Katarzyny Skwerek
3. plakat zatytułowany *10 plus - model długoterminowej współpracy psychologicznej z jednym związkiem sportowym* autorstwa mgr Joanny Madey i mgr Doroty Pietrzyk – Matusik.

Po zakończeniu sesji plakatowej uczestnicy konferencji mieli możliwość

czierpania z doświadczeń wybitnej polskiej pływaczki, założycielki fundacji wspierającej młodych sportowców **Otylii Jędrzejczak** oraz współpracującej z nią w ramach projektu Otylia Swim Tour psycholog - **Beaty Mieńkowskiej**. W ramach panelu dyskusyjnego Panie opowiedziały o metodach rozwoju talentu pływaków wdrażanych przez Fundację Otylii Jędrzejczak.

Drugi dzień konferencji zamykała trzecia i ostatnia sesja warsztatowa. Zaproszeni specjaliści z zakresu psychologii sportu poprowadzili w jej ramach trzy warsztaty dotyczące problematyki: zastosowania psychometrycznej oceny w psychologii sportu (prowadzony przez mgr M. Kotynia - dystrybutora Vienna Test System SPORT w Polsce, partnera konferencji), ćwiczeń pozwalających na uwolnienie traumy (współtworzony przez dr P. Włodarczyka i mgr M. Żybko- certyfikowanych w metodzie TRE) oraz kształtowania motywacji wewnętrznej u

dzieci i młodzieży (poprowadzony przez dr B. Zawadzkiego i mgr K. Sowińskiego).

Uroczystego zakończenia konferencji dokonał prof. dr hab. Jan Blecharz. Warto podkreślić wysoki poziom merytoryczny prezentowanych wystąpień i referatów. Bez wątplenia czwarta edycja Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Praktyczna Psychologia Sportu” prócz zasygnalizowanego waloru poznawczego, miała także ewidentny walor integracyjny i komunikacyjny- stała się okazją do spotkania i dyskusji pomiędzy środowiskiem akademickim, praktykami oraz adeptami z zakresu psychologii sportu. Co istotne, organizatorzy konferencji na kanwie wygłoszonych w jej trakcie wystąpień, planują publikację tematycznych zeszytów czasopism naukowych wydawanych przez Uniwersytet Gdański (*Baltic Journal of Health and Physical Activity*, *Current Issues in Personality Psychology* i *Health Psychology Report*) oraz Akademię Wychowania Fizycznego w Krakowie (*Studies In Sport Humanities*)